

Preek over 1 Korintiërs 13:1-3

- Neede, 19 mei 2024
- Kees van Dusseldorp
- Serie 'leven in geloof, hoop en liefde': LIEFDE
- Pinksteren

Thema: Wat is 'leven in liefde'?

votum en groet

GK 217:1,5,6,7,8 Dit is de dag, dit is het uur (melodie NLB 871 Jezus zal heersen)

verbondsvernieuwing

Psalm 119:9,17,27 (NPB) Fluister in mij, Heer, wat uw wet verlangt

gebed

ELB 378 Vader ik aanbid U

inleiding schriftlezing

lezen: Handelingen 2:1-13

1 Korintiërs 12:31b-14:1a

Psalm 63:2,3 (GK) Uw liefde is het hoogste goed

kindermoment

kinderlied: Zeg het voort

verkondiging

NLB 838 O grote God, die liefde zijt

gebed

collecte

geloofsbelijdenis

NLB 675 Geest van hierboven

zegen

Inleiding:

Serie van drie preken: geloof, hoop en liefde. Dat is het leven dat Jezus geeft. Door zijn Heilige Geest ontvangen wij het nieuwe leven, gefundeerd in zijn dood en opstanding. Je staat anders in het leven. Als een mens met geloof, vertrouwen. Als een mens met hoop, verwachting. Als een mens vol liefde.

Dat is het leven waarin de Heilige Geest ons binnenleidt door ons aan Jezus te verbinden. Het is een heerlijk leven, ontspannen, vruchtbaar, met goede moed. Je hebt het nodig om daar elke keer weer bij gebracht te worden.

Het is je persoonlijk geluk dat je leeft in geloof, hoop en liefde. Tegelijk breng je dit mee in je omgeving.. Je collega's, je burens, je familie. Wat snakken mensen ernaar: vertrouwen, verwachting en liefde in het leven. Ik wens je de Geest van God toe om dat inderdaad met je mee te brengen.

Vanmorgen aandacht voor leven in liefde. Wat is dat? Hoe ziet dat eruit? Hoe leer je dat? Het heeft alles met Pinksteren te maken: de komst van de Heilige Geest. Het is door de Heilige Geest dat Gods liefde in ons hart uitgegoten.

Gemeente van Christus,

** liefde, prachtig maar realiteit?

Liefde, het meest gebruikte woord in liedjes, clips en gedichten.
Liefde, het meest gewenste geschenk dat mensen nodig hebben.
Liefde, het mooiste geschenk dat iemand je kan geven.
Liefde, het enige dat blijft als alle krachten wegvallen.
Liefde, het enige dat verschillen tussen mensen werkelijk overbrugt.
Liefde, die ook blind kan maken voor echte problemen.
Liefde, het meest misbruikte woord tussen mensen.
Liefde, de lastigste opdracht, vooral naar mensen die het je moeilijk maken.
Liefde, het grootste rookgordijn om onrecht te verhullen.
Liefde, als het afgewezen en gekwetst wordt, ontstaat er rancune en haat.

Liefde, wat is het eigenlijk?

Een gevoel, een keuze, een houding, een overtuiging, een beslissing?

Liefde, je kunt er prachtige dingen over zeggen.

Je kunt er heerlijke gevoelens in ervaren.

God is liefde, staat in de Bijbel. En je naaste liefhebben is gelijk aan God liefhebben.

Maar tegelijk voelt liefde ook wel wat wereldvreemd.

Met alleen liefde kom je niet uit, toch? Hoe vaak is het onduidelijk wat de weg van de liefde is. Voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn. Voor mensen die gekwetst en beschadigd zijn. In verhoudingen die stuk zijn. In gemeenschappen waarin mensen met de beste bedoelingen toch heel verschillende kanten op willen. Op momenten dat er een beslissing genomen moet worden, waarmee je mensen teleurstelt? Kom je er dan met liefde uit? Het klinkt erg soft.

Onvoorwaardelijke liefde is heel zeldzaam. Is er toch niet vaak sprake van enig eigenbelang? Van een hoop dat jouw liefde bij de ander iets in beweging brengt?

Liefde, prachtig. Maar is het reëel om het zo centraal te stellen?

** de heilige Geest voert Gods programma van de liefde uit

Waarom vandaag een preek over liefde?

Vanwege de serie geloof – hoop – liefde. Het nieuwe leven na Pasen.

Maar komt ook wel prachtig uit op Pinksteren.

De heilige Geest uitgegoten over de gelovigen.

De heilige Geest voert Gods programma van de liefde uit

Daar heilige Geest kun je veel zeggen.

De kracht van de Heilige Geest, Zijn gaven. Het geloof dat Hij geeft.

De verkondiging van het evangelie, evangelisatie, missie.

In de Bijbel wordt Hij genoemd: Geest van wijsheid, genezing, profetie.

De bijzondere verschijnselen op de Pinksterdag.

Wat er over Hem is aangekondigd in het Oude Testament.

Wat de Geest met mensen doet. Met de kerk. Met de wereld. Met de geschiedenis.

Vandaag kijken we naar de Geest als de Geest van de liefde.

De heilige Geest voert Gods programma van de liefde uit.

Rom.5: Gods liefde is in ons hart uitgegoten door de heilige Geest die ons geschonken is.

1 Joh.4: Door de heilige Geest woont God in ons en wordt zijn liefde in ons ten volle werkelijkheid. Door Gods liefde voor jou in Jezus, ga jij God liefhebben en ga je ook je naasten liefden.

Gal.5: Het eerste wat de Geest in ons werkt is liefde. Daar begint de vrucht van de Geest.

De Geest dompelt je onder in Gods liefde. Hij wijst je op Jezus Christus. En je komt onder de indruk van Gods liefde. En van die van Jezus. De Geest dompelt je onder in Gods liefde. En beweegt je ertoe je aan die liefde over te geven. Zodat het een kracht in je wordt. En jij niet meer bang bent voor anderen, maar juist het contact met een ander zoekt. En je hart opent.

De Geest is een vuur dat je verwarmt. Dat je aansteekt tot liefde.

Een wind die alles schoon blaast. die je in beweging brengt om liefde uit te voeren.

Het is maar goed dat de Geest dit programma van Gods liefde uitvoert.

Want inderdaad, het is kwetsbaar. Zoveel teleurstellingen maak je mee in de liefde.

Er zijn veel weerstanden. Van buiten en van binnen.

Mensen geloven er niet meer in. Verwachten het soms niet meer. Laten zich niet meer door liefde leiden. Kiezen er niet meer voor. Kiezen voor zichzelf. Voor de eigen groep.

De eigen welvaart. Het eigen verhaal. Het eigen volk. En de wereld wordt koud. De samenleving hard. Het contact tussen mensen afstandelijk.

Je snapt het niet. Zeker niet van mensen die God kennen als degene die pure liefde is. Het geeft maar weer eens aan, dat liefde van God moet komen en niet bij mensen begint.

En daar is de heilige Geest mee bezig! Hoe voert het programma van Gods liefde uit.

Het is Pinksteren geweest. Gods liefde is gaan stromen.

**** want echt, de liefde is de hoogste weg en het hoogste goed**

Psalm 63: Uw liefde is het hoogste goed

Paulus: liefde als de meest voortreffelijke weg

Het is zelfs als grootste van de drie: geloof, hoop en liefde.

Dat zijn al de drie grootste waarden voor Gods kinderen op aarde. Groter dan welvaart, dan persoonlijke kwaliteiten, dan geestelijke topervaringen, dan succesverhalen, dan mentale of fysieke gezondheid. In geloof leven – met vertrouwen in het leven staan. In hoop leven – met verwachting je dagelijkse verantwoordelijkheden oppakken. In liefde leven – in warme verbondenheid met God, met mensen, met jezelf en met de schepping je weg gaan. En liefde is het grootst!

1 Kor.13 is een beroemd hoofdstuk, ook voor niet-christenen. Een hooglied op de liefde. In het geheel van de brief heeft het een bijzondere plek. Het is een onderbreking tussen hfd. 12 en hfd. 14. Daarin gaat het over de kerk, de kerkdienst, en de bijzondere gaven die de heilige Geest aan gelovigen geeft. Paulus waardeert dat. Maar relateert het tegelijk ook. Door erop te wijzen dat alles wat we inbrengen, alleen waarde heeft door de liefde. Dat is de hoogste weg. De weg die je moet zoeken en waar je je voor moet

inzetten. De weg van de liefde. Noodzakelijk voor een gemeente waarin persoonlijke ervaringen gevoelig lagen, waarin verschillen van mening tot conflicten leidden.

Zo schrijft Paulus in vers 1-3 over kerkelijke en christelijke praktijken

- Al sprak ik alle talen van de mensen. vgl. Hand.2. Paulus overdrijft zelfs: zelfs als ik de talen van de engelen zou spreken! Wat zouden de mensen respect voor je hebben en je bewonderen! Zeker als je je talenkennis zou inzetten om te vertellen van Jezus. In doventaal. in straattaal. Terechte waardering en ondersteuning!
 - o Had ik de liefde niet: het zou schel en hol klinken.
- Al kon ik profeteren en kende ik alle geheimen. Opnieuw overdrijft Paulus: álle geheimen, álle kennis en kon ik wonderen in geloof doen. Wat zouden de mensen naar me opkijken. En van me willen leren. terecht. Iemand die zoveel van de Bijbel weet. van God weet. van het geloof weet.
 - o Had ik de liefde: ik was niets.
- Al verkocht ik mijn bezittingen om het geld uit te delen aan de armen (Hand. 2!). Weer overdrijft Paulus: álle bezittingen en zou ik zelfs mijn leven ervoor overhebben. Terecht zou je respect hebben voor wie dat doet.
 - o Had ik de liefde niet: ik zou zelf helemaal niets aan hebben.

Dat betekent niet dat je dit niet moet doen. Maar dat je het in liefde moet doen. En uit liefde. Vervuld van liefde, voor God en mensen. En dat je je niet op deze activiteiten moet richten, maar dat je je laat leiden door de liefde en dan wel ziet waar dat je brengt.

Paulus betreft het op kerkelijke praktijken. Misschien goed om onze praktijk er eens tegenaan te leggen.

- Als zou ik iedereen elke week bezoeken, elk half jaar een paar maanden naar Lesbos gaan, al heel veel mensen bij de kerk hebben gebracht. Al zou ik elke dag meer dan een uur tijd maken voor bijbellezen, stille tijd en gebed. Al zou ik de hele Bijbel uit mijn hoofd zou kennen, prachtige gedichten of liederen maken, Al zou ik de sterren van het orgel spelen of de piano.
 - o Had ik de liefde niet – het zou niet meer dan lucht zijn.

Dat betekent niet dat je dit niet moet doen. Maar dat je het in liefde moet doen. En uit liefde. Vervuld van liefde, voor God en mensen. En dat je je niet op deze activiteiten moet richten, maar dat je je laat leiden door de liefde en dan wel ziet waar dat je brengt. Je zult zien: liefde geeft je veel meer inzicht in een ander. Dat liefde je veel dieper laat begrijpen waar het in het leven om gaat. Dat liefde je creatief maakt om te doen wat je graag wilt doen. Dat liefde blijft, ook als de ander een andere weg kiest. Je naaste liefhebben, dat is afstemmen op de golflengte van de Heer.

Gods programma is een programma van liefde. Inderdaad liefde is het hoogste goed. De meest voortreffelijke weg.

Gods liefde is de bron (Joh.3:16). Belichaamd in Jezus Christus en zichtbaar in zijn manier van optreden en omgaan met mensen. En tot hoogtepunt gebracht in zijn offer. Door de Geest wordt die liefde van God uitgedeeld. In de vorm van genade, verzoening, vergeving, genezing, herstel. In de vorm van gaven, bijzondere ervaringen, wijsheid, gebedsverhoring. In de vorm van geloof, hoop en liefde – die overblijven als al het andere wegvalt. En de liefde is daarvan de grootste.

Het programma van de liefde, die sterker is dan de haat van de duivel. Liefde die sterker is dan de geschondenheid van het leven en het onrecht van de zonde. Liefde die sterker is dan de kloof van de dood.

Echt, de liefde is de hoogste weg en het hoogste goed!

** Paulus bezingt die liefde als was het Christus

Mooie woorden. Maar het probleem is nog niet opgelost: hoe zit het met de realiteit? God is liefde – ja maar wat gebeurt er veel aan onrecht en ellende.

God heeft de wereld zo lief gehad, maar wat maken wij veel daarvan kapot. En ik doe daaraan mee of ik wil of niet.

Alles wat ik doe is zonder waarde als de liefde er niet is. Maar dat kan ik toch niet opbrengen? Om alles uit liefde te doen.

Eigenlijk wordt dat probleem nog scherper als je de lofzang van Paulus verder volgt.

“De liefde is geduldig en vol goedheid.

De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid.

Ze is niet grof en niet zelfzuchtig,

ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan,

ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid.

Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.”

Dat klinkt geweldig, vind je niet? Het klinkt hemels. Niet van deze wereld. En toch is Paulus geen idealist die een romantische ballade zingt van liefde. Hij schrijft over *christelijke* liefde. Het is eigenlijk ook een schets van Jezus Christus. “Geduldig, vol goedheid, niet zelfzuchtig, verdraagt alles en volhardt.” Zo ging Hij met mensen om. Zo stond Hij in het leven. Zo ging Hij zijn weg. En zo overwon Hij de duivel, de zonde en de dood.

Paulus bezingt de liefde als was het Christus zelf. Jezus belichaamt die liefde. Bij Hem zie je het in actie. Hij heeft de kracht ervan gedemonstreerd. Daarom is het waar: God is liefde. Kijk naar Jezus.

Het geweldige daarvan is, dat ik waar ik tekort schiet in liefde – en echt dat gebeurt voortdurend – mij kan wenden tot Christus. Waar ik Gods liefde tegenwerk – en dat gebeurt voortdurend in mijn beleving – daar kom ik met berouw naar Christus. Ik vertrouw mij toe aan zijn liefde. Vraag vergeving voor mijn tekorten. Zeg sorry tegen de mensen die ik niet met liefde heb benaderd of bij wie ik me niet door liefde heb laten leiden. En ik vraag de Geest van Jezus om het mij steeds weer te leren. En zo leer ik dat God echte liefde is. Dat het echte liefde is bij Jezus Christus. En dat er echte liefde ontstaat waar de Geest aan het werk gaat.

Paulus bezingt de liefde als was het Christus zelf. Het is Christus zelf!

** door de Geest van Christus leren we leven in liefde

De Geest voert het programma van Gods liefde uit.

Hij doet de publiciteit voor Gods liefde voor deze wereld.

Hij is ook de aannemer die het werk van Jezus' liefde uitvoert in mensen.
Hij is ook de coach die mensen begeleidt op hun leven in de liefde van de Heer.
Zo laat Hij de liefde stromen. Van God naar jou. Van jou naar God. Van jou naar een ander. En van een ander naar jou. En samen weer naar God. Je komt steeds meer in de wereld van Gods liefde. Ondanks alles wat er gebeurt.

Leven in liefde. Dat is een opdracht. Want liefde is niet alleen een gevoel dat je al dan niet hebt. Liefde is allereerst een keuze. Liefhebben een beslissing. Waar je redenen voor hebt. Omdat je Gods liefde kent. Een opdracht. Van de God die liefde is en liefde geeft.

Jaag de liefde na, zo besluit Paulus zijn excurs over de liefde. De opdracht die je hebt. Leef van de liefde van God die je in Jezus ziet. Heb God lief. Heb elkaar lief.

Leven in liefde. Voor ieder die Jezus volgt. Die zich door de Geest van Jezus laat vullen. Dat wordt heel concreet.

Paulus schrijft aan een gemeente waarin veel verschillen bestonden. Verschillende meningen, verschillende karakters. Met het risico op conflicten. Ik ben beter dan jij. Mijn visie is beter dan die van jou. Ik doe meer dan jij.

Dat gebeurt overal. Binnen een huwelijk, een gezin, een familie, een kerk. De enige manier om het toch met elkaar goed te hebben is als de liefde van Christus daar woont. Omdat dan de verbinding met elkaar overheerst. Heb elkaar lief met de liefde van Christus. in je huwelijk, in je gezin, in je familie, op je werk, in de kerk.

Liefde waarmee je een ander van harte laat voorgaan.

Liefde waarmee je een ander oprecht het beste wenst, het beste gunt en het beste geeft. Liefde waarmee je geduld opbrengt met iemands zwakheden, irritaties aflegt, excuses accepteert, teleurstellingen verwerkt en trouw blijft.

Liefde waarmee je de ander niet loslaat en vrijlaat, maar in verbondenheid en binnen een bedding van aanvaarding de ander ook aanspreekt, bevraagt, aanspoort en waarschuwt.

Liefde waarmee je de liefde van een ander aanvaardt, ook als die er misschien wat onhandig of ongelukkig uitkomt.

Liefde waarmee je niet afvliegt op wat iemand zegt of doet, maar probeert te luisteren naar wat de ander nodig heeft.

Liefde die vanuit warme verbondenheid ondersteunt, begeleid, geeft.

Liefde waarmee je de moed vindt om je te bekeren, excuses te maken en verantwoordelijkheid te nemen. Waarom zou je het niet doen als je weet dat God van je houdt en als je erop gericht bent om Gods liefde centraal te stellen.

Leven in liefde. Leven in warme verbondenheid met God, met de ander, met jezelf, met de schepping. Leven vanuit het hart. Daar kan geen robot, geen AI, geen protocol tegenop.

Liefde, het is een geschenk van God.

Liefde is het programma van God.

Liefde is het karakter, de houding en het optreden van Jezus Christus.

Liefde is het werk van de Geest.

Liefde.

Een geweldig programma. Dat je met wetenschap niet begrijpt en organiseert. Waar wij nog maar een klein begin van ervaren. Hoe wonderlijk, nodig, warm en krachtig is liefde!

Leef je ervan?

Kies je ervoor?

Breng je het verder?

Vraag liefde aan de Heer als je tekort komt.

Laat de Geest je vullen met liefde, als je belemmeringen merkt.

Zoek de liefde van de Vader als het leven onder druk staat.

Wat je doet in liefde heeft waarde. Eeuwigheidswaarde.

Amen